

ISSN 2091 – 5616

AGRO ILM

**"OZUQA EKINLARNI YETISHTIRISHDA EKOLOGIK
TOZA OZUQALARNI YETISHTIRISHDAGI
MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLARI"
XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA
MATERIALLAR TO'PLAMI**

“OZUQA EKINLARNI YETISHTIRISHDA EKOLOGIK TOZA OZUQALARNI YETISHTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLARI” MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA MATERIALLAR TO‘PLAMI

kamayganligi kuzatildi. Ekish muddatini yanada 20-may sanasigacha kechiktirilishi Iskandar navining hosildorligi 1-may sanasiga nisbatan 13,0 s/ga gacha, Ilg‘or navida esa 10,1 s/ga gacha kamayib ketganligi kuzatildi.

Har bir variantda takrorlanishlar o‘rtasidagi farq judda katta bo‘lmadi.

3-jadval ma‘lumotlaridan ko‘rinib turibdiki, tajribada o‘rganilgan yangi yaratilgan o‘rtapishar sholi navlarining yillar bo‘yicha o‘rtacha hosildorligi Iskandar navining ko‘chatlari 1-may sanasida ekilgan muddatda 84,0 s/ga, 10-may sanasida ekilgan variantda 77,8 s/ga va 20-may sanasida ekilgan variantda esa 72,2 s/ga sholi hosili yig‘ib olindi.

Ilg‘or navida esa 1-may sanasida ekilgan muddatda 73,6 s/ga, 10-may sanasida ekilgan variantda 70,6 s/ga va 20-may sanasida ekilgan variantda esa 67,9 s/ga sholi hosili yig‘ib olindi (3-jadval).

Tajriba dalasida iqtisodiy samaradorlik ko‘rsatkichlari tahlil qilinganda jami 6 ta variant bo‘yicha 2 ta nav va 3 xil ekish muddatlarini xarajatlarga ta‘siri bir xilda bo‘lib, jami xarajatlar 13 235 000 so‘m/ga ni tashkil etdi.

Tajribada olingan hosildorlikka nisbatan daromad har xilda bo‘ldi. Iskandar navida yalpi daromad 30 683 000 so‘mdan 33 535 000 so‘mgachani tashkil qilgan bo‘lsa, Ilg‘or navida 29 644 000 so‘mdan 31 022 000 so‘mgachani tashkil qildi.

«Iskandar», «Ilg‘or» navlaridan maqbul ekish muddati va

me‘yorida eng yuqori daromad olindi. «Iskandar» navining ko‘chatlari 1-may sanasida qadalgan variantda 84,0 ts/ga hosilga erishilgan bo‘lib, 20 300 000 so‘m shartli sof foyda olindi. Rentabellik darajasi 153,4 % ni tashkil qildi. «Ilg‘or» navida ham eng yuqori hosildorlik 1-may sanasida ko‘chat ekilgan variantdan 17 787 000 so‘m shartli sof foyda olindi. Rentabellik darajasi esa 132,9 % tashkil qildi.

Xulosa qilib aytganda har qanday holatda ham sholining gullash fazasida o‘rtacha havo harorati 36 °C dan oshgan davrga to‘g‘ri kelmasligi kerak va shundagina changlanish to‘liq yuz beradi. Bu shart buzilsa changlanish to‘liq yuz bermaydi va natijada hosil kamayadi. Bunda juda yuqori havo haroratida otalik changdonlari qurib qoladi, onalik tuxumchasi so‘lib, plazmoliz holati yuz beradi va changni to‘liq qabul qilmaydi. Natijada ko‘zlangan sholi hosilini olib bo‘lmaydi [11, 12].

Ma‘lumotlaridan ko‘rinib turibdiki, har bir nav o‘zining biologik holatidan, imkoniyatidan kelib chiqib butun vegetatsiya davri mobaynida hamma fazalarni to‘liq o‘tab pishish davriga yetib keldi. Har bir ekish muddati va me‘yorida urug‘larning unib chiqishi, maysa hosil qilishi, tuplanish, naychalash, ro‘vakkash, gullash, sut pishish, mum pishish, to‘liq pishish davrlarida o‘simlik o‘zidan avlod qoldirish maqsadida tashqi muhit ta‘sirlariga, ob-havo sharoitlariga, kasallik va zararkunandalarga bardosh berib, qo‘llanilgan agrotexnik tadbirlarni yaxshi o‘zlashtirib, kutilayotgan hosildorlikni namoyon qildi.

ADABIYOTLAR

1. Abdullaev A. Sholini ko‘chat usulida yetishtirish // J.O‘z-n q/x.-T-, 2005.-№6.- 18-19 bet
2. Abdullaev A.A. Farg‘ona vodiysida sholini ko‘chat usulida yetishtirishda o‘shish, rivojlanishi va hosildorlikka oziqlantirishning ta‘siri. q.x.f.n. diss. 2010y, 61-66 b
3. Анашенков В.В. «Повышение эффективности семеноводства риса путем совершенствования агротехники возделывания» автореферат к.с.н. 2014, С.-8-12
4. GOST 10987-76. «Zerno. Metoda opredeleniya steklovidnosti.»
5. Dala tajribalarini o‘tkazish uslublari T-2007. 133-138 b
6. Дзюба, В.А. Теоретическое и прикладное растениеводство: на примере пшеницы, ячменя и риса: науч.метод. Пособие В.А.Дзюба.- Краснодар.-2010, С.-475
7. Зелинский Г.Л. Морфо-биологическое обоснование агротехники риса. Политематический сетевой электронный научный журнал Кубанского государственного аграрного университета (Научный журнал Куб ГАУ. 2012.- №03(077). С.-1158-1193
8. Ibragimov A. Sholichilik: Muammo va yechim // J.O‘zbekiston q/x.- Toshkent, 2006. №9. 20-b
9. Методы агрохимических анализов почв и растений Средней Азии. Издание 5-э, Ташкент, 1977
10. Oripov R.O., Xalilov N.X. "O‘simlikshunoslik" Toshkent 2006 , 5-7-11-20-27-33-37-44-46-52-57 bet
11. Ro‘zimov X., "Takroriy ekin sifatida sholini ko‘chat usudida yetishtirish. O‘zbekiston qishloq xo‘jaligi, №9. 2012,-26 betlar
12. Ergashev M.A. "Asosiy va takroriy ekin sifatida sholini ko‘chat qilib ekishning muqobil muddatlarini aniqlash" mavzusidagi diss 2006. - 65-73 b

“OZUQA EKINLARNI YETISHTIRISHDA EKOLOGIK TOZA OZUQALARNI YETISHTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLARI” MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIIY-AMALIY KONFERENSIYA MATERIALLAR TO‘PLAMI

UO‘T: 634.11.

KARTOSHKA NAVLARINING EKISH MUDDATLARINI HOSILDORLIKKA TA’SIRI

M.A.Saidov, o‘qituvchi
S.M.Nazarova, dotsent,
Buxoro davlat universiteti.

Annotasiya. Mazkur maqolada Buxoro viloyatini keskin iqlim sharoitida va o‘tloqi tuproqlarda kartoshka navlarini ekish muddatlarining o‘shish va hosildorlikka ta’siri atroflicha o‘rganilgan. Ertangi kartoshkaning hosildorligi ko‘p jihatdan o‘simlikning maqbul ekish muddati va tup qalinligiga bog‘liq bo‘ladi. Buxoro viloyati tuproq-iqlim sharoitida eng maqbul ekish muddati fevral bo‘lganligi va bu muddatda ekilgan tugunaklardan hosildorlik boshqa muddatlarga nisbatan 20-40 s/ga yoki 10-20% ga oshganligi olib borilgan tajribalarda aniqlandi. Buxoro viloyatida kartoshka yetishtirish bilan shug‘ullanadigan dehqon va fermer xo‘jaliklari ertangi kartoshkadan muttasil va mo‘l sifatli hosil olishlari uchun bir gektarga 2,5-3 tonna sifatli urug‘ni, ya‘ni kartoshka tugunaklarini 8-12 sm chuqurlikda ekish tavsiya etilgan va bu yaxshi natija beradi.

Kalit so‘zlar: kartoshka, ertangi nav, tugunak, ekish muddati, ekish chuqurligi, hosildorlik, samaradorlik, sho‘rlanish, dala tajribalari.

Аннотация. В статье комплексно изучено влияние сроков посадки на рост и урожайность сортов картофеля в суровых климатических условиях и пастбищных почвах Бухарской области. Урожайность раннего картофеля во многом зависит от оптимальных сроков посадки и толщины клубня. Опыты показали, что наиболее оптимальным сроком посадки в почвенно-климатических условиях Бухарской области является февраль, а урожайность клубней, посаженных в этот период, составляет 20-40 ц/га или на 10-20% выше, чем в другие сроки. Для того чтобы фермерам и хозяйствам, занимающимся выращиванием картофеля в Бухарской области, можно было получать непрерывный и обильный урожай высококачественного картофеля, рекомендуется высаживать на гектар 2,5-3 тонны высококачественных семян, то есть клубней картофеля, на глубину 8-12 см, что дает хорошие результаты.

Ключевые слова: картофель, ранние сорт, клубни, сроки посадки, глубина посадки, продуктивность, засоленность, полевые опыты.

Abstract. This article examines the impact of planting dates on the growth and yield of potato varieties in the harsh climatic conditions and pasture soils of the Bukhara region. The yield of early potatoes largely depends on the optimal planting date and tuber thickness of the plant. Experiments have shown that the most optimal planting date in the soil-climatic conditions of the Bukhara region is February, and the yield of tubers planted during this period is 20-40 c / ha or 10-20% higher than in other periods. In order for farmers and farms engaged in potato cultivation in the Bukhara region to obtain a continuous and abundant high-quality harvest of early potatoes, it is recommended to sow 2.5-3 tons of high-quality seeds per hectare, i.e. potato tubers, to a depth of 8-12 cm, which gives good results.

Keywords: potato, variety, nodule, planting time, planting depth, productivity, efficiency, salinity, field experiments.

Mamlakatimiz aholisining kartoshka mahsulotlariga bo‘lgan talablarini qondirish bugungi kunning eng muhim va dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 6 maydagi PQ-4704-son “Respublikada kartoshka yetishtirishni kengaytirish va urug‘chiligini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarorida mamlakatimizda iste‘mol va urug‘lik kartoshka yetishtirishni ko‘paytirish, kartoshkachilik sohasida klaster va kooperatsiya mexanizmlarini kengaytirish hamda zamonaviy texnologiyalar asosida sohada qo‘shilgan qiymat zanjirini yaratish, ichki bozor talabini qondirish, uning eksportini kengaytirish, ekin maydonlarining 50 foizida urug‘lik kartoshkaning superelita va elita avlodlarini yetishtirish, ilg‘or texnologiyalar, innovasion yechimlar va ilm-fan yutuqlarini keng joriy etishga alohida e’tibor qaratilgan. Kartoshka xalqimizning yil davomida sevib iste‘mol qiladigan asosiy oziq-ovqati bo‘lib, uning tunganagi tarkibida inson organizmi uchun zarur bo‘lgan oziq moddalar – kraxmal, oqsil, shakar, kletchatka, turli vitaminlar, mineral elementlar mavjud. Undan 500 dan ziyod taomlar tayyorlanadi va ikkinchi non hisoblanadi. Kartoshka sayyoramizning deyarli barcha mamlakatlarida yetishtirib kelmoqda. Jahonda kartoshka ishlab

chiqarish har yili 300-302 million tonnani tashkil etadi va har bir iste‘molchiga 47-48 kg dan to‘g‘ri keladi.

O‘zbekistonning tuproq-iqlim sharoiti, sug‘oriladigan dehqonchilik, tuproqlar tarkibida gumus miqdorining 0,2-1,5% dan oshmasligi, kartoshkani bahorgi va yozgi muddatlarida ekish kabilar hamda mahalliy sharoit noqulayliklariga chidamli, serhosil navlarni tanlab ekish muhim vazifa hisoblandi. Oxirgi yillarda Buxoro viloyatini keskin kontinental iqlimi va sho‘rlanishiga moyil tuproqlari sharoitida Gollandiyadan keltirilgan turli erta va o‘rta pishar navlar ekilmoqda. Lekin shuni alohida qayd etish lozimki, muayyan iqlim-tuproq sharoiti uchun maqbul ekish muddatini aniqlash kartoshka yetishtirish bilan shug‘ullanadigan xo‘jaliklariga hosildorlikni oshirishda ko‘mak beradi. Buxoro viloyati sharoitida Gollandiyadan keltirilgan ertapishar navlarni maqbul ekish muddatlari atroflicha o‘rganilmagan. Yuqorida qayd etilganlarni inobatga olib, Buxoro davlat universiteti o‘quv tajribaga xo‘jaligida kartoshkani ekishni maqbul muddatlarini aniqlash uchun maxsus dala tajribasi qo‘yildi. Dala tajribalarida Gollandiyadan keltirilgan kartoshka navlari Ramona va Pikasso kabilardan ekildi. O‘tloqi allyuvial tuproqlarning domiy nam bo‘lib turishi natijada shu tuproqlarning sho‘rlanishiga olib

“OZUQA EKINLARNI YETISHTIRISHDA EKOLOGIK TOZA OZUQALARNI YETISHTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLARI” MAVZUSIDAGI XALQARO ILMYI-AMALIY KONFERENSIYA MATERIALLAR TO‘PLAMI

keladi. Agrokimyoviy nuqtai nazardan tahlil qilganimizda o‘tloqi, qadimdan va yangidan sug‘orilib kelinayotgan yerlarda chirindi (gumus) miqdori kam ekanligini ko‘rsatadi. Haydov qatlamida chirindi miqdori 0,8-1,4%, azot-0,06-0,12%, umumiy fosfor 0,11-0,18% ni tashkil qiladi.

1-jadval

Variant	Nav	Ekish muddatlari	Ekish sxemasi, sm	Ko‘chat qalinligi, ming dona
1.	Pikasso	fevral	90x30	37,0
		fevral	90x30	37,0
		mart	90x30	37,0
2.	Ramona	fevral	90x30	37,0
		fevral	90x30	37,0
		mart	90x30	37,0

Dala tajribaning umumiy maydoni 300 m² bo‘lib, 3 qaytariqda o‘tkazildi va har bir nav uchun dala maydoni 150 m² ni tashkil qildi. Dala tajribalarida maqbul ekish muddatini aniqlashda kartoshka o‘simligida quyidagi fenologik kuzatuvlar va hisob-kitob ishlari olib borildi:

- o‘simliklarning unib chiqishi, shonalashi, gullashi va pishishi,
- o‘simliklarning haqqoniy ko‘chat qalinligi,
- tugunaklarning og‘irligi,
- bir tupdagi va gektardagi hosildorlik

Tadqiqot natijalari. Ertangi kartoshkaning hosildorligi ko‘p jihatdan o‘simlikning maqbul ekish muddati va tup qalinligiga bog‘liq hisoblanadi. O‘tkazilgan tajriba natijalari shuni ko‘rsatadiki, kartoshkaning tup qalinligi, ekish sxemasi bo‘yicha va haqiqiy dala maydonida qariyb bir xil bo‘ldi, bu ko‘rsatkichlarda farq 1,3-2,0% ni tashkil qildi. O‘tkazilgan tajribalar asosida maqbul ekish muddatlari kartoshka o‘sov davrining o‘tishiga turlicha ta‘sir qilishi aniqlandi (2-jadval).

Keltirilgan ma‘lumotlar shuni ko‘rsatadiki, kartoshkaning Pikasso navida o‘sov davri 89-99 kuni, Ramona navida esa 99-105 kuni tashkil qildi. 25 fevralda va 5 mart kunlarida ekilgan kartoshka navlarining o‘sov davri qariyb bir xil bo‘ldi. Ertangi kartoshkaning o‘sov davrlari oziqlantirish, sug‘orish tizimi (soni, me‘yori) tuproq-iqlim sharoitlari, yer osti sizot suvlarining joylanish chuqurligi, tuproq-unumdorligi, ekish muddati, navlar va boshqa parvarish omillariga bog‘liq hisoblandi. Shuni qayd etish lozimki, ertangi kartoshkaning oziqlantirishga e‘tibor berish zarur. Agar azotli o‘g‘itlar yillik me‘yordan ko‘p miqdorda berilsa, kartoshka tuplarining g‘ovlashiga sabab bo‘ladi va tugunaklarning pishishi kechikadi, hosildorlik ancha pasayadi.

2-jadval

Kartoshka navlarining maqbul ekish muddatlarini o‘sov davrlariga ta‘siri

№	Ekish muddatlari	O‘sov davri, kun hisobida				Jami
		Unib chiqishdan gullashgacha	Shonalashdan gullashgacha	Gullashdan pallak sarg‘ayishgacha	Pallak sarg‘ayishdan pishishgacha	
Pikasso						
1.	fevral	28	26	25	20	99
2.	fevral	24	25	23	29	91
3.	mart	24	25	22	19	91
Ramona						
1.	fevral	30	27	26	22	105
2.	fevral	28	26	25	21	100
3.	mart	28	25	25	21	99

Buxoro viloyati tuproq-iqlim sharoitida ertangi kartoshka navlarini eng maqbul ekish muddati 25 fevral bo‘lganligi aniqlandi va bu muddatda ekilgan tugunaklardan hosildorlik boshqa muddatlarga nisbatan 18-38 s/ga yoki 9,5-19,2 foizga oshganligi aniqlandi.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, olib borilgan dala tajribalarida keltirilgan ma‘lumotlardan ko‘rinib turibdiki, o‘quv tajriba xo‘jaligi dalalarida yetishtirilgan kartoshka navlaridan eng yuqori hosil tugunaklarni 25 fevralda ekilgan tugunaklardan olindi. Bu muddatda ekilgan kartoshkani Pikasso navida hosildorlik 200,3 s/ga ni tashkil qildi. Xuddi shuningdek, tajriba natijalaridan bir tupdan olingan hosil miqdori boshqa muddatlarda ekilganga nisbatan 50-90 grammgacha oshganligi aniqlandi.

Shuningdek, Buxoro viloyatini qadimdan sug‘oriladigan o‘tloqi tuproqli yerlarida ertangi kartoshkani Pikasso va Ramona navlarini 90x30 sm tartibda joylashtirib fevral oyining uchinchi o‘n kunligida ekilganda muttasil mo‘l va sifatli hosil olish imkoniyati aniqlandi.

Buxoro viloyatida kartoshka yetishtirish bilan shug‘ullanadigan shirkat va fermer xo‘jaliklariga ertangi kartoshkadan yuqori hosil olishlari uchun bir gektarga 2,5-3 tonna sifatli tugunaklarni 8-12 sm chuqurlikda ekish tavsiya etiladi, bu muddatda ekilgan kartoshkani o‘simliklari mo‘l va sifatli hosil beradi.

ADABIYOTLAR

1. Abdugarimov D.T.. Ranniy kartofel. – Tashkent: “Mexnat”, 1987, s.101
2. Остонақулов Т.Э. Технология возделывания и семеноводство картофеля в Зерафшанской долине. – Ташкент: “Mexnat”, 1991, с.186
3. Остонақулов Т.Э. Gollandiya texnologiya bo‘yicha kartoshka yetishtirishga taklif va talablar. “O‘zbekiston qishloq xo‘jaligi” jurnali 1997 yil, №2, 40-42 betlar.
4. Yunusov R., Umarov K.. Gollandiyadan keltirilgan kartoshka navlari ko‘chat qalinligining hosildorlikka ta‘siri. – Toshkent. “O‘zbekiston agrar fani xabarnomasi”, 2001 yil, №2, 16-18 betlar.
5. “Atrof-muhit o‘zgarishi sharoitida yer resurslarini muhofaza qilish va ulardan oqilona foydalanish masalalari” mavzuidagi ilmiy amaliy seminar to‘plami. Toshkent. 2016 yil. 541- bet.
6. Saidov M. Kartoshka navlarining ekish muddatlarini o‘sish va hosildorlikka ta‘siri. Buxoro davlat universiteti ilmiy axboroti. 2024 yil 6 son.
7. T.E.Ostonaqulov 100 kitob to‘plami. Kartoshka yetishtirish 2-kitob. Agrobank. ATB. 2021 yil 95 bet.

“OZUQA EKINLARNI YETISHTIRISHDA EKOLOGIK TOZA OZUQALARNI YETISHTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLARI” MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIIY-AMALIY KONFERENSIYA MATERIALLAR TO‘PLAMI

MUNDARIJA

Ekologik toza ozuqalarni yetishtirish — muhim vazifa	4
1-SHO‘BA. EKOLOGIK TOZA OZUQA YETISHTIRISH TEXNOLOGIYASI	
G‘.TURSUNOV, SH.NURMATOV, SH.MAMARASULOV. Qand lavlagidan urug‘ olish uchun qo‘llanilgan mineral o‘g‘itlar me‘yorlarini iqtisodiy samaradorligi	7
A.MICEIKIENE, A.ZEBRAUSKIENE, S.SANAYEV, F.ABDUG‘ANIEVA. Topinambur navlarining mahsuldorlik ko‘rsatkichlariga ekish sxemasining ta‘siri	9
N.ABDURAXIMOV, SH.NORMAMATOVA, S.ESANOV. Urug‘lik donning sifat ko‘rsatkichlariga ta‘sir etuvchi omillar va kamaytirish yo‘llari	12
T.OSTONAQULOV, X.AMIROV. Qovun yozgi navlarining o‘shishi, rivojlanishi va hosildorligiga sug‘orish tartibotlarining ta‘siri	14
H.ARTIKOVA, E.SAYFIYEVA. Buxoro vohasi sug‘oriladigan tuproqlari va xossa xususiyatlari tadqiqi (Olot tumani misolida)	17
S.DJUMABOYEV, O.ZAFAROV, SH.SULAYMONOV, B.YOQUBOV. Ihota daraxtzorlarining tuproq namligiga va parlanishiga ta‘siri	20
S.DJUMABOYEV, B.MURODULLAYEVA, T.KARIMOV. Tuproq unumdorligini oshirishda oraliq ekinlardan foydalanish	23
I.ERGASHEV, A.XOLIQOV. Turli muddatlarda ekilgan xashaki lavlagi hosildorligiga biostimulyatorlarning ta‘siri	25
G‘.OBRO‘YEV, D.NARZULLAEVA, M.SOATOV, N.QUDRATOVA, R.JO‘RABOEV. Sideratsiya uchun ekilgan ko‘k no‘xatning o‘shishi, rivojlanishi va hosildorligi	28
F.IMOMNAZAROVA. Makkajo‘xori va soyani qo‘shib ekishda urug‘larning unuvchanligi, o‘simliklarning, o‘shishi, rivojlanishi va hosildorligi	30
SH.BERDIQULOV, V.ISMOILOV, G‘.AMANQULOV, A.XASANOV. Tritikale navlarining qishlab chiqish darajasiga ekish muddatlari va me‘yorlarining ta‘siri	33
D.JUMANOV, S.TOJIYEVA, N.OCHILDIYEV. Asosiy ekin sifatida sholini ko‘chat usulida ekishni hosildorlikka ta‘siri	35
M.SAIDOV, S.NAZAROVA. Kartoshka navlarining ekish muddatlarini hosildorlikka ta‘siri	38
T.MAMATQULOV, A.XOLDOROV, M.JO‘RAEV. Arpaning istiqbolli etaripishar “ang‘iz” navi	40
B.MAVLONOV, S.SAIDOVA, G.RIZVONOVA, S.BOZORBOYEVA, O.XOLBAYEV. No‘xat navlari vegetatsiya davri davomiyligiga mineral o‘g‘itlarning ta‘siri	42
S.NAZAROVA. Buxoro viloyati tuproqlari tahlili, yaxshilash yo‘llari	44
G.OTAYAROVA, S.PARDAYEVA, M.TURSUNOVA, N.SHONAZAROVA, U.XOLBOYEVA. Oddiy loviya ravot va mahsuldor navlarining o‘shishi, rivojlanishi va hosildorligiga sug‘orish tartiblarining ta‘siri	47
G.OTAYAROVA, N.RAVSHANOVA, M.BURIYEVA, S.PARDAYEVA, M.MAMATOVA. Oddiy loviya navlarini quruq modda to‘plashiga sug‘orish tartiblarining ta‘siri	49
R.QARSHIBOYEVA, I.ERGASHEV, F.OBLOQULOV, X.BEKMURADOVA. Ekish muddatlarining pomidor hosildorligi va meva sifatiga ta‘siri	51
B.RAXMANQULOV, O.RAVSHANOV, Z.MUMINOVA. Kuzgi yumshoq bug‘doy navlarining hosildorligiga ekish me‘yorlarining ta‘siri	53
I.RAXMATOV. Takroriy ekin sifatida o‘stirilgan shirin makkajo‘xori nav va duragaylarining mahsuldorligiga ekish muddatlari hamda sxemalarining ta‘siri	55
Z.SAIDMURODOVA, SH.ISHNIYAZOVA, G‘.TURSUNOV, G.SHERMAXMATOVA. Uzumning istiqbolli urug‘siz navlarining agrobiologik xususiyatlari	58

“OZUQA EKINLARNI YETISHTIRISHDA EKOLOGIK TOZA OZUQALARNI YETISHTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLARI” MAVZUSIDAGI XALQARO ILMYI-AMALIY KONFERENSIYA MATERIALLAR TO‘PLAMI

S.SHARIPOV, M.XAYRULLAYEV, U.HAMROYEV. Buxoro viloyati sharoitida ekologik toza kuzgi bug'doy yetishtirishda ayrim biostimulyatorlarni qo'llashning hosildorlikka ta'siri	60
SH.SHAMSIYEVA. Takroriy ekinda kartoshka navlari o'simta ko'chatlari tutuvchanligi hamda amal davri davomiyligini o'sishni boshqaruvchi preparat va bioo'g'itlarning ta'siri	64
X.TILAVOV, X.AMIROV, T.OSTONAQULOV. Qovun navlarining qoqi hosildorligi va sifatiga turli sug'orish tartibotlarining ta'siri	67
F.TOSHKENTBOYEVA. Kuzgi bug'doyning yaksart navi don sifat ko'rsatkichlariga o'simliklarni ildizidan tashqari oziqlantirishning ta'siri	69
O.TURAKULOV, V.OBLAQULOVA. Kungaboqar yetishtirishda maqbul ekish muddati, sxemasi hamda qo'shimcha changlatishning ahamiyati	71
A.TURSUNOV. Uzum quritish usullarining qiyosiy tavsifi	74
SH.TURSUNOV, B.RAXMANQULOV, O.RAVSHANOV, V.ISMOILOV. Samarqand viloyatining sug'oriladigan yerlarida kuzgi yumshoq bug'doy navlarining o'sishi, rivojlanishi va hosildorligini baholash	77
U.ISLOMOV, X.ARALOV, SH.HOSHIMOVA. Undov o'simligini yetishtirish texnologiyasini takomillashtirish	79
N.XALILOV, B.TOJIYEV. Soya navlari hosildorligiga ekish muddatlari va inokulyantlarining ta'siri	81
N.XALILOV, G.OTAYAROVA, E.UBAYDULLAYEV, M.TURSUNOVA, M.MAMATOVA. Loviya urug'larining dala unuvchanligi	83
SH.TO'XTAYEV, M.XAYRULLAYEV, Y.TEMIROVA, S.SUNNATILLOYEVA. Buxoro viloyati sharoitida oltinko'zni ko'paytirish texnologiyasi hamda uni saqlash va dalada qo'llash	85
I.ERGASHEV, A.XOLIQOV. Turli muddatlarda ekilgan xashaki lavlagi hosildorligiga biostimulyatorlarning ta'siri	88
B.XUDOYBERDIEV, H.ERDEM, X.BEKMURADOVA. Qishki issiqxonalarda pomidorning o'sishi, rivojlanishi va hosildorligiga yetishtirish texnologiyalarining ta'siri	91
U.YO'LDOSH XO'JAYEVA, T.NEMATOV, A.QURBONOV. Tariq yetishtirishni qishloq xo'jaligidagi ahamiyati	93
U.UMURZOQOVA, E.BERDIMURATOV. Xashaki qovoqning morfologik ko'rsatgichlariga agrotexnik va agrokimyoviy omillarning ta'siri	95
T.OSTONAQULOV, A.ISLAMOV. Turli ug'itlash meъerlari va ug'itiruvchi stimulyatorlar qullanilganda shirin qalampirning DAP Tashkenta navi shakllanishi va hosildorligi	97
B.KULDASHOV, A.XAMZAEV, L.XALILOVA. Turli inokulyantlarining soya navlarining fazalalararo rivojlaniш va amal davri davomiyligiga ta'siri	100
B.KUШMATOV, L.MAVLANOV, З.УСАРОВ, Ж.МАВЛАНОВ. Экиш меъерлари ҳамда маъданли ug'itlar bilan oziqlantirish miqdorlarini тритикаленинг "Сардор" navi barg satxinинг shakllanishiga ta'siri	102
И.ЛУКОВА, А.ШАМАНОВ. Влияние посева и нормы азотных удобрений на развитие и урожайность сои	104
T.OSTONAQULOV, X.MEYLIYEVA. Takroriy ekilganda bodring duraгайлари туп қалинлиги ва ug'itlash meъeri	107
H.УМИРОВ, Л.МАВЛАНОВ, У.ЖУРАБОВ. Суғориладиган майдонларда юмшоқ буғдойнинг 1000 дон вази юқори, хосилдор бошланғич манбалари ..	110
A.ОМОНОВ, М.ЖАББОРОВА, А.МАРДОНОВ, Р.РАЖАПБОВ, Ш.СУННАТОВА, Б.САМАНДАРОВ. Kuzgi буғдойдан сунг такrorий экин сифатида тарик етиштириш	113